

RUMANIAN ABSTRACTS RUMÄNISCHE ZUSAMMENFASSUNGEN

ABSTRACTE

LIISA RANTALA & PAAVO KETTUNEN (pag. 3)

Munca bisericii în legatură cu persoanele surde, în oglinda rolului bisericii și al societății: Articolul analizează munca bisericii în legatură cu persoanele surde în Finlanda, de la începutul anilor 1900 până la începutul anilor 1980. Rezumă motivația bisericii precum și a societății, respectiv starea persoanelor surde în diferite perioade, din perspectiva genetică-istorică. În perioada analizată sunt de subliniat două tematici: igiena rasială și câștigul de teren al oralismului. La sfârșitul anilor 1800 în întreaga Europă a crescut gradul de acceptibilitate al concepției legate de igiena rasială, din cauza căreia surditatea a fost considerată împreună cu alte deficiențe ca o caracteristică nedorită. În paralel cu aceasta s-a modificat și raportul societății față de limbajul semnelor. Prin câștigul de teren al oralizmului, în educația persoanelor surde limbajul surdo-mușilor a fost înlocuit de limbajul sonor, iar limbajul semnelor s-a interzis. Ca urmare s-a redus nivelul culturii generale al populației surde, iar pozițiile și șansele lor au scăzut pe piața forței de muncă. Acești factori au schimbat raportul societății față de surditate. Mai devreme a fost considerat cetățean exemplul cel care a fost capabil să se întrețină. Dimpotrivă, în această perioadă baremul a urcat: de la cetățenii buni au pretins atât sănătatea mentală cât și cea fizică. Trebuia să fie capabili să comunice prin limba vorbită, deoarece limba proprie a surzilor a fost din ce în ce mai dezaprobată. Limbajul semnelor totuși s-a păstrat în lumea comunităților surzilor. Chiar din contră, în Finlanda de-a lungul activității bisericii în legătură cu surzii, s-a bazat pe limbajul semnelor. Biserica și statul au împărtășit munca. Preoții și lucrătorii de caritate care au lucrat cu surzii, în afară de predicare și predare, au fost responsabili în primul rând pentru îngrijirea socială și spirituală a persoanelor date în grija lor. Astăzi sarcinile sociale legate de surzi îi revin societății, în timp ce munca spirituală este responsabilitatea bisericii. Situația persoanelor surde s-a îmbunătățit. Au intervenit schimbări și în munca bisericii legată de persoanele surde. Surzii, din beneficiari pasivi ai îngrijirii au devenit participanți activi ai societății.

Cuvinte cheie: deficiență, legea privind căsătoria, oralism, îngrijirea spirituală a persoanelor surde, igienă rasială, limbaj de semne, sterilizare, munca efectuată în legătură cu surzii.

GÁBOR TÖRÖK, TEODÓRA TOMCSÁNYI, ANDRÁS ITTZÉS, TAMÁS MARTOS, GÁBOR SEMSEY, TÜNDE SZABÓ & TÍMEA TÉSENYI (pag. 24)

Modelul cursului de perfecționare a îngrijitorilor spirituali ecumenici și prezentarea rezultatelor cercetării de evaluare: Studiul prezintă ordinea de calificare a cursului de perfecționare cu specialitatea îngrijitor spiritual, înființată și inițiată de Institutul de Sănătate Mentală al Universității Semmelweis din Budapesta. Analizează factorii istorici și alte puncte de vedere determinante cu privire la organizarea educației, care au avut rol în înființarea și dezvoltarea specialității, și subliniază caracteristicile instruirii care servesc drept model. Perfecționarea de specialitate este realizată prin cooperarea unei instituții de stat cu două instituții de învățământ superior bisericesc. În curriculumul său sunt predate diferite discipline, ca cunoștințele teoretice și practice

de psihologie, pedagogie, sociologie și științele sănătății, luând în considerare calificarea de bază și experiențele dobândite deja în acest domeniu, integrate în specializarea de bază de teologie. Instruirea acordă o atenție deosebită dezvoltării personalității, în cadrul acesteia prelucrării vieții individuale și religiei, acest proces având doi piloni, revizuirea muncii autocunoașterii și a stilului de viață spiritual. A doua jumătate a articolului prezintă rezultatele cercetărilor care au ajutat inițierea și dezvoltarea în continuare a secției de perfecționare. În cercetarea longitudinală (n = 55; 2005–2008) au figurat rezultatele variantei maghiare cu 300 de poziții a Chestionarului Psihologic din California (CPI-S = California Psychological Inventory Scales) și un chestionar elaborat pe cont propriu care servește la evaluarea competenței de conversație a îngrijitorilor spirituali. Imaginea de profil normală CPI caracteristic modelului complet și stabilitatea unor scale arată că caracteristicile personalității studenților nu se schimbă în mod semnificativ drept consecință a instruirii, dar prin acest lucru arată de asemenea că procedura de admitere este cu rezultat, ceea ce din punctul de vedere al eficienței cursului de perfecționare este determinant în mod decisiv. Evaluarea componentelor competenței de conversație care integrează toate domeniile instruirii, arată că schimbarea competenței dorite s-a realizat în mai multe domenii pe parcursul instruirii, la o parte însemnată a studenților cu experiențe diferite. Schimbări semnificative au avut loc în identificarea limitelor de competență, în măsura nondirectivității și a responsabilității asumate pentru proces, în calitatea asistenței spirituale. În toate cazurile, a crescut frecvența incidenței categoriilor specifice competenței de asistență superioară.

Cuvinte cheie: îngrijire spirituală, competențe ale îngrijitorilor spirituali, organizarea instruirii, cercetare de evaluare, istoria îngrijirii spirituale, curs de perfecționare de specialitate în Ungaria

MARGREET R. DE VRIES-SCHOT, JOSEPH Z.T. PIEPER & MARINUS H.F. VAN UDEN (pag. 57)

Scală de Religiozitate Matură: Valabilitatea unui nou chestionar: În interesul validării valabilității noului chestionar Scala de Religiozitate Matură (Mature Religiosity Scale, MRS), instrumentul de măsură a fost testat la un model din 336 de persoane (171 persoane credincioase, respectiv 165 de pacienți creștini din clinici mental-igienici, neinternafi). Prima versiune a chestionarului a fost întocmită după studierea literaturii de specialitate de psihiatrie / psihologie și de teologie de specialitate. Verificarea valabilității și a credibilității s-a realizat utilizând alte chestionare, între altele Scala de Bunăstare Spirituală (Spiritual Well-Being Scale, SWBS), Indicatorul de Religiozitate al Universității Duke (Duke Religion Index, DUREL), Chestionarul luptei pentru religiozitate/spiritualitate (Religious/Spiritual Coping, RCOPE) și Chestionarul Statutul-Trăsatura Anxietatea (State-Trait Anxiety Inventory, STAI). Rezultatele arată că din cele 19 întrebări ale chestionarului 16 constituie un singur factor, a cărui consistență internă măsurată cu alfa-Cronbach este de asemenea corespunzătoare. În cercetare s-a utilizat acest factor ca și Scală de Religiozitate Matură. În baza corelației cu alte scale valabile, respectiv a corelației cu caracteristicile grupelor cunoscute, valabilitatea Scalei s-a dovedit a fi bună. Scala de Religiozitate Matură corespunde atât pentru folosirea în igiena mentală cât și în îngrijirea spirituală. Utilizarea ei este recomandată în aceste două grupe, validarea a avut loc tot în acest domeniu, fiindcă poate oferi orientare pentru profesioniști în comunicația în legătură cu credința și cu sensul vieții.

Cuvinte cheie: Scală de Religiozitate Matură (Mature Religiosity Scale, MRS), religiozitate matură, bunăstare spirituală, întocmirea chestionarului, valabilitate, credibilitate, sănătate publică, îngrijire spirituală

KÁROLY VARGA, ÁKOS TÓTH, JÓZSEF ROZNÁR, ANDRÁS OLÁH, JÓZSEF BETLEHEM & SÁRA JEGES (pag. 72)

Cât de general motiv este „are sens (meaningfulness) pentru noi”? Contribuție la punerea noii probleme revoluționare, salutogenetică a științei sănătății și a psihologiei ocupaționale: în baza rezultatelor celor două cercetări anterioare, care se susțin reciproc - conform cărora, pe de o parte în sfera de activitate a persoanelor examinate, pentru atingerea rezultatelor pozitive în relație cu persoana și munca, după modelul Hackman-Oldham, dintre potențialele de motivare ale sferei de activitate, importanța, raționalitatea simțită a sarcinii (meaningfulness) contribuie singură în mod semnificativ; pe de altă parte în modelul salutogenetic al lui Antonovsky, dintre componentele senzației de coerență (Sense of Coherence, SOC) hipotizate ca și factori de sănătate și bunăstare, „meaningfulness”-ul a avut un rol distins - am pus întrebarea: influența pozitivă a „meaningfulness”-ului în ce măsură se poate generaliza în continuare? Am examinat în mod expres ca în cercul femeilor care aleg profesia de specialitate sanitară în Ungaria, unde numărul persoanelor care abandonează posturile este în special ridicat, „meaningfulness”-ul pozitiv este oare factorul de motivare semnificativ al rămânerii în profesie? Din punct de vedere metodologic am făcut deci un studiu de caz în cercul femeilor care studiază în specialitatea sanitară (n = 158) și al femeilor care lucrează de cel puțin cinci ani în domeniul sanitar (n = 79). Ca și echipe de control au servit modele aleatorii standardizate pe gen și vârstă care nu în specialitate sanitară studiază și nu lucrează în domeniul sănătății. Conform rezultatelor noastre s-a dovedit că „meaningfulness”-ul, în cadrul senzației de coerență, este un factor semnificativ al rămânerii în domeniul sănătății. Consecvența de practică a cercetării: pe parcursul instruirii în specialitatea sanitară, ar trebui să se pună un accent mai mare pe interesul dezvoltării senzației de coerență a individului, ale cărei mijloace sunt: înființarea modelurilor de carieră, proiectarea carierei individuale, crearea posibilităților stilului de viață mai sănătos.

Cuvinte cheie: senzația rezonabilității muncii, abordare salutogenetică, senzația de coerență, formarea asistențelor medicale, administrabilitate, explicabilitate, instruire paramedicală, abandonarea profesiei de asistență medicală, studente feminine, forță de muncă feminină preocupată

SIAMAK KHODARAHIMI (pag. 90)

Predispoziție spre devianță psihopatică și caracteristicile de personalitate la un model de adolescenți și tineri din Iran: Diferențe genitale și predictorii: Scopul cercetării a fost examinarea efectelor posibile ale diferențelor genitale și de vârstă, în legătură cu predispoziția spre devianța psihopatică și cu caracteristicile de personalitate, pe un model din Iran. Modelul a fost compus din 106 adolescenți, respectiv 94 tineri selectați în mod aleatoriu în orașul iranian Eghlida. Conform analizelor, la adolescenți și la tineri se poate decela o corelare pozitivă între domeniile psihopatiei și personalității, ca și amabilitatea și conștiinciozitatea, respectiv atitudinea pozitivă, interesul intelectual și credibilitatea. Pe parcursul Analizei de Varianță cu Mai Multe Variabile (Multivariate Analysis of Variance, MANOVA) s-a dovedit că genul și vârsta nu au rol în determinarea psihopatiei respectiv a caracteristicilor de personalitate. Rezultatele au arătat, că în baza tinerii ordinii și atitudinii pozitive, interesului intelectual, extraversiunii și orientării non-convenționale, se poate prevesti psihopatia modelului complet, respectiv a modelului compus din adolescenți, tineri și bărbați.

Cuvinte cheie: psihopatie, personalitate, nevrotism, extraversiune, deschidere față de experiențe sufletești, amabilitate, conștiinciozitate, adolescenți și tineri